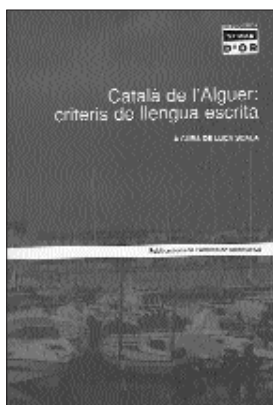

L'alguerès es consolida

Luca Scala,
Català de l'Alguer.
Criteris de llengua escrita,
Publicacions de l'Abadia de Montserrat,
Barcelona 2003.

El dia primer de març es va viure a l'Alguer una intensa i significativa jornada per la llengua catalana. A la sala Sant Francesc del Convent dels Franciscans s'hi presentava el llibre *Català de l'Alguer. Criteris de llengua escrita*; editat per Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

La sola presentació d'una obra el contingut de la qual fa referència a l'alguerès i feta a la ciutat de referència és, per ella mateixa, notícia. Tanmateix, gosariem qualificar l'efemèride d'aquell dissabte d'extraordinària, car s'empara en el fet que el llibre objecte de la presentació és el fruit de més de deu anys d'aportació col·lectiva dels diversos grups de treball del Centre Montessori i de la participació cívica. L'autor, Luca Scala, coordinador de l'esmentat centre, ha fet un treball precís i rigorós, basat en el model de llengua parlat a l'Alguer.

L'acte, que va tenir un to acadèmic, fou presidit pel síndic de la ciutat, Marco Tedde, que compartia la mesa amb el doctor Joan Argenter (ex-president de la Secció filològica), amb el director general del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya, Josep Camps, amb l'autor, Luca Scala, i amb Joaquim Arenas, cap del SEDEC. En lloc preferent s'hi va poder veure el doctor Joan Martí, el qual, en qualitat de president de la Secció Filològica, va dir algunes paraules d'encoratjament a la tasca del Centre Montessori i d'Òmnium Cultural; l'acompanyaven el president d'Òmnium Cultural de l'Alguer, Gianfranco Russino, el president de l'associació Enllaç, Joan Bellès, i el vice-síndic de l'Alguer, Gianfranco Piras.

Ara, doncs, els algueresos, i sobretot l'escola algueressa, disposen de l'eina de referència, del model, per a poder escriure en la variant dialectal sense dubitacions.

Els criteris de llengua escrita van ser aprovats per la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans el dia 22 d'abril del 2002, un esdeveniment, aquest, que a tots els parlants de la llengua ens ha d'alegrar.

JOAQUIM ARENAS I SAMPERA

Espurnes de lucidesa

Xavier Roig,
Entre l'Espanya i la paret,
La Campana,
Barcelona 2003.

El diccionari de Pompeu Fabra defineix el cofoisme així: «Actitud de jutjar cofoiament (és a dir, amb satisfacció i envaniment alhora) les coses pròpies». Es podria, certament, fer un afegitó a la definició que fes, més o menys: «..., actitud, per cert, molt estesa en certa zona del sud d'Europa, que es coneix amb el nom de Catalunya».

D'entre els moltíssims lectors de l'anterior llibre de Xavier Roig (*Ni som ni serem*, Barcelona, La Campana, 2002), més d'un, de segur que s'ho ha pensat dues vegades abans de tornar a proferir qualsevulla manifestació vers Catalunya que denotés aquesta actitud tan nostrada ací descrita. Amb el llibre *Entre l'Espanya i la paret*, Roig es proposa donar el cop de gràcia a aquesta tendència tan arrelada, consistent a mirar-nos el melic en tot i per tot.

Entre l'Espanya i la paret, no és pas un llibre que es proposi exhaurir el tema, ja que és molt honest, però és ambiciós. La veu crítica d'aquest enginyer barceloní de quaranta-sis anys s'afegeix a altres que ja s'han fet sentir en aquesta revista, i la veritat és que s'agraeixen les espurnes de lucidesa dins l'oceà de mediocritat en què ens movem darrerament. El llibre, que tot ell desprèn un to càustic i esmolat, s'estructura en tres parts, on cadascuna s'ocupa de certes actituds perilloses que es donen massa

sovint al Principat. En primer lloc, Roig rebutja la imatge que es té de les Espanyes com un lloc endarrerit i depauperat que tan sols pot subsistir gràcies a Catalunya, i, si bé és evident que la pertinença a l'Estat ens costa un ull de la cara —o tots dos—, ja és hora, sosté l'autor, d'adonar-nos que, més enllà dels nostres diners, Espanya no necessita per a res el nostre ajut per a esdevenir un país modern, encara que molts no gosin ni plantejar-s'ho. No es parla encara des d'alguns sectors «cosmopolites» de la necessitat de catalanitzar Espanya? En efecte, es parla de catalanitzar Espanya, i el que s'està fent és espanyolitzar Catalunya, fet, aquest, ben real i concret, que pot menar-nos directament a l'agonia nacional. En un segon bloc, Roig analitza, amb dades concretes, el model de creixement que està adoptant el nostre país, model nefast, ja que dona un paper excessiu a la indústria del turisme, i no precisament al turisme de luxe, fent, en canvi, poca atenció al sector industrial, fet que pot conduir Catalunya a una mena de Florida a l'europea. Finalment, l'autor s'ocupa de la classe política i denuncia la que, segons ell, és la principal xacra del país: la manca de consciència dels nostres representants de ser els dipositaris de la sobirania del poble. Vaja, que sembla que no s'ho acaben de prendre prou seriosament. Té raó, Xavier Roig, en aquest punt? Jo crec que sí, malauradament.

El llibre es clou amb un breu epíleg en què l'autor proposa algunes solucions als problemes exposats, evitant, així, les crítiques que va rebre en la publicació d'aquell altre, *Ni som ni serem*, per no proposar alternatives a les mancances assenyalades. Segui com sigui, la lectura dels dos llibres de Xavier Roig és absolutament imprescindible mentre esperem, amb temps, paciència i ganes, que algú escrigui el llibre definitiu sobre els problemes que tenallen les possibilitats d'aquest país, que, malgrat tot, encara són moltes. Problemes que no són atribuïbles del tot i per a tot a Espanya, sinó que molts són genuïnament autòctons i que fan que, ara com ara, Catalunya es trobi, efectivament, entre l'Espanya i la paret. Cal, doncs, segons Roig, alenar molt d'optimisme, ja que, malgrat tot, «som afortunats perquè tenim el que cal, tenim la nostra gent».

XAVIER BALLESTER